

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ แรงสนับสนุนทางสังคม ความรู้สึกไม่แน่นอนในความเจ็บป่วย และการปรับทางจิตสังคมของหญิงมีครรภ์ที่ติดเชื้อเอชไอวี

ชื่อผู้เขียน นางอ้อมใจ สิทธิจำลอง

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลแม่และเด็ก

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์เจียรนัย	โพธิ์ไทรย์	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. สุกัญญา	ปรีสัญญกุล	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ลาวัลย์	สมบูรณ์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ลินจง	โปธิบาล	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วารุณี	ฟองแก้ว	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแรงสนับสนุนทางสังคม ความรู้สึกไม่แน่นอนในความเจ็บป่วย และการปรับทางจิตสังคมของหญิงมีครรภ์ที่ติดเชื้อเอชไอวี และหาความสัมพันธ์ระหว่างแรงสนับสนุนทางสังคม ความรู้สึกไม่แน่นอนในความเจ็บป่วย และการปรับทางจิตสังคมของหญิงมีครรภ์ ที่ติดเชื้อเอชไอวี กลุ่มตัวอย่างได้แก่หญิงมีครรภ์ที่ติดเชื้อเอชไอวี ที่มารับบริการฝากครรภ์ในโรงพยาบาลนครพิงค์ โรงพยาบาลดอยสะเก็ด โรงพยาบาลสันป่าตอง โรงพยาบาลลำปาง โรงพยาบาลพะเยา และโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ จำนวน 60 ราย คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน คือ แบบสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนบุคคล แบบสัมภาษณ์แรงสนับสนุนทางสังคมซึ่งนำมาจากแบบสัมภาษณ์แหล่งประโยชน์ส่วนบุคคลส่วนที่ 2 ของ แบรินด์และไวเนอร์ท (Brandt & Weinert, 1985, cited in Weinert, 1987) และดัดแปลงใช้กับผู้ติดเชื้อเอชไอวีโดย เปรมฤทัย น้อยหมื่นไว (2536) แบบสัมภาษณ์ความรู้สึกไม่แน่นอนในความเจ็บป่วยของมิเชล (Mishel, 1990) ซึ่งแปลโดยผู้วิจัย และตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของภาษาไทยของผู้ทรงคุณวุฒิ และแบบสัมภาษณ์การปรับ

ทางจิตสังคมของเดอโรเกติส (Derogatis, 1986) ซึ่งแปลโดย มุกดา คุณาวัดน์ (2535) หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์แรงสนับสนุนทางสังคม แบบสัมภาษณ์ความรู้สึกไม่แน่นอนในความเจ็บป่วย และแบบสัมภาษณ์การปรับทางจิตสังคมเท่ากับ 0.86, 0.93 และ 0.85 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบแยกส่วน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยของแรงสนับสนุนทางสังคมเท่ากับ 141.75 คะแนน (SD = 17.13) โดยด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือด้านความรักใคร่ผูกพัน และด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการได้รับความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยของความรู้สึกไม่แน่นอนในความเจ็บป่วยเท่ากับ 77.95 คะแนน (SD = 17.42) โดยด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือด้านความไม่สามารถทำนายการดำเนินของโรคและการพยากรณ์โรค และด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านความไม่สม่ำเสมอในเรื่องของข้อมูลเกี่ยวกับการวินิจฉัยและความเจ็บป่วย สำหรับการปรับทางจิตสังคมพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 36.65 คะแนน (SD = 16.45) โดยด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือด้านความไม่สุขสบายทางจิตใจ และด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างแรงสนับสนุนทางสังคม ความรู้สึกไม่แน่นอนในความเจ็บป่วย และการปรับทางจิตสังคมของหญิงมีครรภ์ที่ติดเชื้อเอชไอวี พบว่า แรงสนับสนุนทางสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้สึกไม่แน่นอนในความเจ็บป่วย ความรู้สึกไม่แน่นอนในความเจ็บป่วยไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับทางจิตสังคม และแรงสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับทางจิตสังคมในระดับปานกลาง ($r = .4353, p < .01$)

ผลการวิจัยเสนอแนะให้พยาบาลควรส่งเสริมให้หญิงมีครรภ์ที่ติดเชื้อเอชไอวีได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมอย่างเพียงพอ เพื่อที่จะส่งผลให้หญิงมีครรภ์ที่ติดเชื้อเอชไอวีมีการปรับทางจิตสังคมได้อย่างเหมาะสม

Thesis Title   Social Support Uncertainty in Illness and Psychosocial Adjustment
in HIV Infected Pregnant Woman

Author   Mrs. Omjai Sittichamlong

M.N.S.   Maternal and Child Nursing

Examining Committee :

Assoc. Prof. Jiaranai	Bhosai	Chairman
Assoc. Prof. Dr. Sukanya	Parisunyakul	Member
Assoc. Prof. Lawan	Somboon	Member
Assist. Prof. Dr. Linchong	Pothiban	Member
Assist. Prof. Dr. Warunee	Fongkaew	Member

Abstract

The purpose of this research was to study social support, uncertainty in illness and psychosocial adjustment and relationship between social support, uncertainty in illness and psychosocial adjustment in HIV infected pregnant woman. The sample consisted of 60 HIV infected pregnant women who attended the Antenatal Care Clinic at Nakomping Hospital, Doisaket Hospital, Sanpatong Hospital, Lumpang Hospital, Payao Hospital and Chiangrai Prachanukrou Hospital. Subjects were selected by purposive sampling technique.

Data were collected using an interview form which consisted of four parts including the Demographic Data Recording Form, the Social Support Interview Form modified from the Personal Resource Questionnaires Part II developed by Brandt and Weinert (1985) and adopt to suit persons with HIV infected by Premreitai Noimuenwai (1993), the Mishel Uncertainty in Illness Scale (MUIS) translated by the researcher and evaluated by a panel of experts, and the Psychosocial Adjustment to Illness Scale (PAIS) developed by Derogatis (1986) and translated into Thai by Mukda Kunavat (1992). The

reliability of the instruments were obtained by means of Cronbach's alpha coefficient. The reliability coefficients of the Social Support Interview Form, the Mishel Uncertainty in Illness Scale and the Psychosocial Adjustment to Illness Scale were 0.86, 0.93 and 0.85 respectively. Data were analyzed using descriptive statistics, and partial correlation coefficient.

The results revealed that the mean score of social support was 141.75 (SD = 17.13) with the highest score in the aspect of the provision for attachment and the lowest score in the aspect of the availability of help. The mean score of uncertainty in illness was 77.95 (SD = 17.42) with the highest score in the aspect of unpredictability of disease and prognosis and the lowest score in the aspect of lack of information about the diagnosis and seriousness of the illness. For the psychosocial adjustment, the mean score of 36.65 (SD = 16.45) was obtained with the highest score in the aspect of psychological distress and the lowest score in the aspect of social environment.

The relationship between social support, uncertainty in illness and psychosocial adjustment were tested. It was found that there were no relationship between the social support and the uncertainty in illness and between the uncertainty in illness and the psychosocial adjustment. However, there was a positive relationship between social support and psychosocial adjustment in HIV infected pregnant woman at the moderate level ($r = .4353, p < .01$)

The result of research indicates that nurses should encourage HIV infected pregnant woman to have sufficient social support in order to promote good psychosocial adjustment.